

Brussels Gewest verbiedt 'Mars tegen Marrakech'

De 'Mars tegen Marrakech', die de extreemrechtse beweging Schild & Vrienden nu zondag in Brussel wilde organiseren, mag niet plaatsvinden. Brussels minister-president Rudi Vervoort en burgemeester van Brussel-stad Philippe Close (beiden PS) zeggen dat "er geen sprake kan zijn van toe te laten dat een bruine mars in Brussel doorgaat".

Voor de mars slaan studentenverenigingen KVHV en NSV de handen in elkaar met Schild & Vrienden, Voorpost en Vlaams Belang Jongeren. Schild & Vrienden-oprichter Dries Van Langenhove diende de aanvraag voor de manifestatie in onder eigen naam. De

Morgen berichtte al dat er in Brussel grote vrees leefde dat er rellen zouden uitbreken tijdens de demonstratie, door de komst van hooligans.

"In de Gewestelijke Veiligheidsraad heeft de burgemeester van Brussel gemeld dat hij van plan was de voor zondag geplande betoging te verbieden, op basis van informatie die werd bezorgd door de politiezone Brussel Hoofdstad-Elseine", melden Vervoort en Close in een gezamenlijk persbericht. "Daaruit blijkt dat de manifestatie zich naar andere zones kan verspreiden. De minister-president zal daarom elke betoging verbieden in het hele gewest." (DM)

ANN DE CRAEMER

Elke dinsdag en donderdag schrijft Ann De Craemer over de kleine en grote dingen des levens die haar beroeren

Theosterontweet

Het einde van het jaar nadert sneller dan het paard van Sinterklaas onlangs over onze daken huppelde, en dus is het moment van de lijstjes weer aangebroken. Je kunt ze haten maar zelf hou ik ervan, omdat ze een manier zijn om orde te scheppen in de chaos. Bovendien maken ze in tijden waarin er (te) veel informatie op ons afkomt alles wat beheersbaarder.

Van Dale kwam eind november

al met zijn jaarlijkse lijst: de woorden van het jaar 2018. Zoals elk jaar hebben Vlaanderen en Nederland hun eigen lijst, en omdat ik te weinig plaats heb om alle nieuwkomers op te sommen, licht ik er mijn favorieten uit.

Voor de Nederlandse lijst is dat het heerlijke 'kantlijnsporter': iemand die een sport beoefent waarvoor publiek en media doorgaans weinig aandacht hebben en waarover in de kranten hooguit

kleine berichten verschijnen. Kantlijnsporters zijn er helaas te veel, dus dit woord verdient een blijvend leven.

Op de Vlaamse lijst hou ik het meest van 'brokkelbrug', of een brug waar brokken af komen – ons vooral in Brussel zeer bekend. De twee lijsten laten in elk geval zien dat het Nederlands springlevend is en dat het met de vermeende gevaarlijke invloed van het

Je kunt lijstjes haten, maar voor mij zijn ze een manier om orde te scheppen in de chaos

Engels op onze taal reuze meevalt: het gaat bijna

allemaal om samenstellingen van Nederlandse makelij. Een woord dat op zowel de Vlaamse als de Nederlandse lijst staat en voor mij mag winnen (u kunt nog stemmen tot 17 december) is 'testosterontweet'. Zou dat woord speciaal zijn uitgevonden om het getwitter van Theo Francken mee te omschrijven?

Techbedrijven en studenten journalistiek bouwen samen aan algoritmes die factcheckers helpen

Ook Vlaamse technologie vecht tegen nepnieuws

FREEK EVERS

Gaan computers nepnieuws de wereld uit helpen? Het Vlaams Journalistiek Fonds (VJF) ondersteunt alleszins twee initiatieven die desinformatie willen bestrijden met behulp van technologie. 'In Vlaanderen is er nog geen structureel factcheckplatform.'

Stel u even voor: u kijkt live naar een politiek debat tussen twee politici. Politicus A beweert dat de Noordzee gemiddeld 195 meter diep is, terwijl politicus B zegt dat de gemiddelde diepte 80 meter is. Zou het niet fijn zijn dat er dan even een scheidsrechter tussenkomt die u vertelt dat het Vlaams Instituut voor de Zee in 2006 publiceerde dat de Noordzee gemiddeld 96 meter diep is?

Het voorbeeld is bij de haren gegrepen, maar illustreert dat een goed functionerend factcheck zijn nut kan hebben. In de VS experimenteren onderzoekers al een aantal jaren met technologieën die kunnen helpen om feiten te controleren. Tijdens de presidentiële debatten in 2016 lanceerde PolitiFact een applicatie die uitspraken van Donald Trump en Hillary Clinton controleerde (zie grafiek). Een metertje toonde aan in welke mate de argumentaties van de presidentskandidaten gefundeerd waren. Wie meer wilde weten, kon doorklikken.

Waterval aan informatie

In ons land is er geen enkel structureel initiatief dat ook maar in de buurt komt van buitenlandse factcheckers, zoals Les Décodeurs van de Franse krant *Le Monde*, of PolitiFact en Snopes in de Verenigde Staten. In Vlaanderen wordt nu de eerste kiem gelegd voor een gelijkaardig ecosysteem. De factcheckprojecten van enerzijds Textgain (82.962 euro) en anderzijds FactRank Pro (39.869 euro) ontvangen samen meer dan 120.000 euro van het Vlaams Journalistiek Fonds (VJF), dat in totaal 500.000 euro uit te delen had.

"Als er meer tekst is dan er tijd voorhanden is om die te lezen, kan onze technologie van pas komen", zo omschrijft Guy De Pauw nogal cryptisch de software van zijn bedrijf Textgain.

Maar de basis is eenvoudig: de spin-off van de Antwerpse universiteit ontwikkelt algoritmes die teksten in e-mails, documenten of duizenden tweets verzamelt en analyseert.

Voor het factcheckproject kloptditwel.be ontwikkelt Textgain algoritmes die berichten op sociale media, nieuwswebsites en blogs scannen op zoek naar populaire thema's (welke berichten worden veel gedeeld?), gepolariseerde discussies en berichten die met een bepaalde toon geschreven zijn. "Met behulp van het algoritme kunnen we journalisten of factcheckers helpen om in te schatten waar er een verhoogd risico op desinformatie is", zegt De Pauw. "Voor alle duidelijkheid: onze software controleert zelf geen feiten."

Daarvoor werkt het bedrijf samen met de master journalistiek van de KU Leuven en de opleiding journalistiek van de Erasmus Hogeschool in Brussel. "Naar het model van de NieuwsCheckers-website van de universiteit van Leiden, willen we ervaren journalisten samen met studenten journalistiek een factcheckplatform laten uitbouwen", zegt opleidingshoofd Michaël Opgenhaffen (KU Leuven).

'Ons algoritme kan journalisten of factcheckers helpen om in te schatten waar er een verhoogd risico op desinformatie is'

GUY DE PAUW
TEXTGAIN

Bij NieuwsCheckers worden niet enkel politieke statements gecheckt. Zo blijkt uit het laatste gecontroleerde bericht dat bier drinken – net als water trouwens – effectief de kans op nierstenen verkleint. "Je moet voor factcheckprogramma's vooral naar het grotere kader kijken", zegt Jan Jagers, factchecker bij Knack en een van de drijvende krachten achter FactRank Pro. "Het voorbeeld van het presidentiële debat in de VS toont aan dat de factcheckers daar al op een grote database vol gecontroleerde feiten kunnen terugvallen. Met behulp van slimme

technologie kunnen ze snel inspelen op foute verklaringen."

Daar zijn we in Vlaanderen nog niet aan toe. Ook FactRank Pro wil in eerste instantie journalisten helpen om in de waterval van informatie de druppels te vinden die het controleren waard zijn. In de betaversie, die ontwikkeld werd door drie studenten van de KU Leuven, dook het algoritme in de transcriptie van de plenaire vergadering van het federaal parlement, om daar statements uit te filteren die de moeite zijn om te checken.

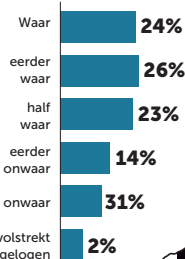
"Denk aan zinnen waarin cijfers gebruikt worden, of woorden zoals 'meer' of 'minder'", zegt Jagers. "We hopen met het geld van het VJF een betrouwbare tool te bouwen waarmee we die methode kunnen verfijnen om sneller relevante beweringen onder de loep te nemen."

Vlaanderen is niet de enige die in factcheckprogramma's investeert. Ook federaal ex-minister van Digitale Agenda Alexander De Croo (Open Vld) kondigde in oktober aan dat hij een factcheckfonds ter waarde van 1,5 miljoen zou oprichten in 2019. Meer nieuws is daar nog niet over bekend.

Hoe werkt zo'n algoritme?

Schoolvoorbeeld is een algoritme zoals ClaimBuster, gebruikt door de factchecker PolitiFact in de VS. Dat scant media op zoek naar beweringen die mogelijk incorrect zijn. Het doet dat op basis van taal, vorm en gepolariseerde online discussies. Elke morgen ontvangt de redactie een e-mail met 'checkworthy statements'. Het is dan aan haar om te beslissen wat ze onderzoekt. Bekijk hieronder de scores van Hillary Clinton en Donald Trump volgens PolitiFact.

CLINTON

TRUMP

